

Pöytäkirja ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen esiselvityshankkeen seurantaryhmän 9. kokouksesta

Aika keskiviikko 25.1.2023 klo 9.30-11.30

Paikka Kirkkokatu 12 (kh Aleksanteri) ja etäyhteyksin

Läsnä Minna Hulkkonen, sisäministeriö (puheenjohtaja)
Minna-Kaisa Liukko, ulkoministeriö
Kaisa Tiusanen, oikeusministeriö
Jarmo Tiukkanen, työ- ja elinkeinoministeriö
Kristina Stenman, YVV
Jaana Vuorio, Maahanmuuttovirasto
Elina Pirjatanniemi, Åbo Akademi
Riitta Koponen, sisäministeriö
Jorma Kantola, sisäministeriö
Tiina Sinkkanen, sisäministeriö
Harri Sivula, sisäministeriö
Mariana Salgado, sisäministeriö
Jutta Gras, sisäministeriö (sihteeri)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja nosti esiin samalla viikolla julkaistun Åbo Akademin ja Turun yliopiston tutkijoiden tutkimusraportin ”Kestävän lainsäädännön valmistelu: tapaus ulkomaalaislaki” (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164569>). Tutkimus tukee erinomaisella tavalla esiselvityshanketta. Tutkijat esittelevät tutkimusraportin seurantaryhmän helmikuun kokouksessa.

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja OM:n tekemän pienen muutosehdotuksen kera.

2. Näkökohtia ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen valmisteluun

Keskusteltiin esiselvityshankkeen loppuasiakirjaluonnoksesta, joka sisältää toisaalta esiselvityshankkeen tulokset ja toisaalta seurantaryhmän havainnot. Asiakirjaan on koottu hankkeessa tehtyä työtä, asiat ovat pääosin tuttuja. Kovin yksityiskohtaiseen kuvakseen ei tässä vaiheessa ole mahdollista päästä monien asioiden ollessa vielä auki.

Yleisesti katsottiin, että asiakirjaluonnoksessa on koottu hyvin yhteen reilun vuoden aikana hankkeessa tehtyä työtä ja se heijastelee käytyjä keskusteluja. Siitä käy myös hyvin ilmi, kuinka laajasta kokonaisuudesta lain uudistamisessa on kyse.

Keskusteltiin erityisesti seurantaryhmän havainnoista. Pidettiin tärkeänä viestiä siitä, että lain uudistaminen on välttämätöntä käynnistää ja että asialla on kiire. Tätä viestiä on saatu hankkeessa eri tahoilta. On tunnistettu lakiin tehtyjen lukuisten muutosten vaikutus: laista on tullut monimutkainen ja pirstaleinen, mistä aiheutuu haasteita lain soveltajille. Toimivammalla lainsäädännöllä voitaisiin myös säästää asiakkaille ja yhteiskunnalle aiheutuviassa kustannuksissa.

Riittävien resurssien ja ajan varaamista varsinaiselle lakihankkeelle pidettiin olennaisena. Tämä koskee kaikkia keskeisiä ministeriöitä.

Todettiin, että nk. koriajattelua ja osahankkeistamista olisi hyvä avata lukijalle enemmän. Samalla ykköskorin sisällön kuvausta voitaisiin sitoa koriajatteluun. Todettiin, että ykköskorin keskeisin elementti, oleskelulupajärjestelmä, pitää sisällään merkittävän määrän asioita kuten esim. tunnistautumisen ja perus- ja ihmisoikeuskysymyksiä.

Keskusteltiin parlamentaarisuudesta ja pohdittiin, että kestävän lainsäädännön valmistelua koskevaa tutkimusraporttia voitaisiin hyödyntää mm. siltä osin kuin siinä tuodaan esiin, miksi maahanmuuttolainsäädännössä tulisi pyrkiä pysyvämpiin perusratkaisuihin. Ajantasaisen tutkimustiedon hyödyntämisestä ylipäänsä voitaisiin mainita havainnoissa. Kestävän lainsäädännön valmistelua koskevan raportin hyödyntämiseen paremmin loppuasiakirjassa voidaan palata seuraavassa kokouksessa, kun raportista keskustellaan tarkemmin.

Puheenjohtaja pyysi seurantaryhmän jäseniä toimittamaan kommentteja loppuasiakirjaluonnokseen sähköpostitse. Asiakirjaluonnosta työstetään eteenpäin kommenttien pohjalta ja työtä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

3. Muut mahdolliset asiat

Muita asioita ei ollut.

4. Seuraava kokous

Seurantaryhmän seuraava kokous pidetään **ke 15.2.2023 klo 9.30**. Seurantaryhmän viimeinen kokous on 15.3.